

FŐVÁROSI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

1052 Budapest Városház u. 9-11.
Telefon: 327-1644

A Fővárosi Választási Bizottság a

268/2019. (X. 17.) FVB számú határozatával

a dr. M. F. (a továbbiakban: Fellebbező) Budapest Főváros IX. kerület Helyi Választási Bizottság 195/2019. (X. 13.) számú elsőfokú határozata ellen benyújtott fellebbezés tárgyában 5 igen szavazattal, egyhangúlag a következő határozatot hozta:

A Fővárosi Választási Bizottság Budapest Főváros IX. kerület Helyi Választási Bizottság 195/2019. (X. 13.) számú határozatát helybenhagyja, és a fellebbezést elutasítja.

A határozat ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, a meghozataltól számított három napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben, vagy elektronikus dokumentumként a Fővárosi Ítéltáblához címzett felülvizsgálati kérelmet nyújthat be a Fővárosi Választási Bizottságnál (1052 Budapest V. kerület, Városház u. 9-11., e-mail: FVB@budapest.hu) úgy, hogy az legkésőbb 2019. október 20-án (vasárnap) 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg. Az érintettséget indokolni kell.

I n d o k o l á s

Dr. M. F. (a továbbiakban: Kifogástevő) a Ve. 208. §-a alapján, 2019. október 10. napján elektronikus úton kifogást nyújtott be, a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjának megsértése miatt.

Kifogástevő a kifogásához annak bizonyítékeként digitális fényképfelvételt csatolt, valamint videófelvétel elérhetőséget is megadott.

Kifogástevő előadta, hogy 2019. október 9-én 8:45-kor Bácskai János, aki a Fidesz-KDNP Budapest IX. kerület polgármesterjelöltje és a 4. számú képviselői egyéni választókerület képviselőjelöltje [Személyét a IX. Kerületi Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) 2/2019. (VIII. 24.) sz. és 6/2019. (VIII. 24.) sz. határozatával vette nyilvántartásba, a Fidesz-KDNP jelöltjeként] Facebook oldalán egy videót tett közzé a ferencvárosi Fehérholló Bölcsőde felújításáról. A videón látszik, hogy az ünnepélyes átadáson részt vett Gyurákovics Andrea, a Fidesz-KDNP Budapest IX. kerület 1. számú képviselői egyéni választókerület képviselőjelöltje, Dr. Kulpinszky Eleonóra, a Fidesz-KDNP Budapest IX. kerület 3. számú képviselői egyéni választókerület képviselőjelöltje, Kállay Gáborné, a Fidesz-KDNP Budapest IX. kerület 6. számú képviselői egyéni választókerület képviselőjelöltje.

A megnevezett személyek részt vettek a bölcsödében tartott átadón, ahol Bácskai János és Kállay Gáborné beszédet mondott. Az eseményről Bácskai János Facebook (<https://www.facebook.com/bacsikaijanos/videos/1761157134029139/>) bejegyzést is írt. A videón látszik, hogy 1 perc 37 másodperctől már csak a gyerekeket mutatja, 1 perc 54 másodpercnél látható a gyerekekkel játszó Gyurákovics Andrea, 2 perctől pedig Kulpinszky Eleonóra. Azzal, hogy a fent megnevezett képviselőjelöltek bölcsödés gyerekekkel találkoztak és videót készítettek, a hivatalos önkormányzati választás kampány ideje alatt és erről Facebook posztot is megjelentetett megsértették a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontját. Ezért kérem a tisztelt választási bizottságot, hogy a Ve. 218. § (2) bekezdés a), b) és d) pontja alapján állapítsa meg a jogsértést, tiltsa el a jogsértőt a további jogsértéstől és szabjon ki megfelelő és visszatartó erejű összegű bírságot. A jogsértés megtörténtét a fenti Facebook posztal a képviselő saját maga ismerte el és hozta nyilvánosságra.

Figyelemmel arra, hogy a fenti történésre 2019. október 9-én került sor, a kifogás benyújtására a Ve. 209. § (1) bekezdése szerint nyitva álló, háromnapos határidő 2019. október 12-én 16 órakor jár le.

Kifogástevő álláspontja szerint a gyerekeknek beszédet tartó politikusról készített fénykép és ennek nyilvánosságra hozatala kampányeszköznek minősül.

A Ve. 140. §-a szerint minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, kampányeszköznek tekintendő. A beszédet tartó politikust figyelő gyerekről készült felvételek nyilvánosságra hozatala alkalmas arra, hogy pozitív színben tüntesse fel a politikust és pártját. A választópolgárra ráadásul ösztönösen hatnak az ilyen képek. Pszichológiai kutatások támasztják alá (pl. Daniel Kahneman, Nobel-díjas pszichológus eredményei), hogy az információfeldolgozásnak két módja van, melyek közül az egyik az evolúciós értelemben ősi, intuitív, gyors asszociációkon nyugszik, és ez dominál, amikor politikust gyerekekkel együtt lát a választópolgár. A fényképek és videók befogadóiiban a gyerekekkel kapcsolatos pozitív érzelmi reakciók jellemzően automatikusan összemosódnak a politikusról alkotott benyomásokkal. Az ilyen jellegű képek közzététele tehát egyértelműen alkalmas arra, hogy befolyásolja a választói akaratot még akkor is, ha a képhez nem tartozik szöveg vagy a képhez tartozó szöveg nem mozgósít egyenesen a politikus mellett, nem hív fel például a jelöltre szavazásra

Az, hogy a politikus ellátogat az iskolába, óvodába, bölcsödébe, illetve hogy találkozik a gyerekekkel, és erről képet hoz nyilvánosságra, nem része a közfeladata ellátásának. Nem tekinthető beszámolóknak a munkájáról.

A közoktatási intézményekben tett látogatás akkor szükséges, amikor a közhatalom-gyakorló (képviseelő) törvényben biztosított ellenőrzési jogosultságait gyakorolja az erre kialakított eljárásoknak megfelelően, a törvényi keretek között. Kivételesen előfordulhat olyan eset, amikor kifejezetten kívánatos, hogy például az országgyűlési/önkormányzati képviselő bemenjen az iskolába, hogy így ellenőrizze, vajon szegregálják-e a roma tanulókat. A látogatás és a gyerekekkel való találkozás ilyenkor szükséges és törvényes célt szolgál. A hasonló eseteket leszámítva általában azonban nincs elfogadható indoka annak, hogy egy politikus ilyen minőségében belépjen az oktatási-nevelői intézménybe és így találkozzon óvodásokkal, diákokkal, bölcsisekkel. A politikusoknak nincs ilyen feladatuk, viszont ezek a látogatások legtöbbször a politikus és pártja népszerűségének növelését szolgálják.

A kifogásolt eset sem tartozik ebbe a körbe, hiszen a fent nevezett személyek nem ellenőrzési, vagy más jogszerű célból, hanem a kampány részeként látogatták meg a kisgyerekeket.

A Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) 83/2017. számú határozatában kimondja, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) alapján gyakorolt feladat- és hatásköröket el kell választani a kampányolástól. Az NVB a hivatkozott ügyben megállapította: „(..) a képviselőjelölt a képviselői beszámolót kampánytevékenység folytatására nem használhatja fel, e két tevékenységet (képviseleti beszámolót és kampánytevékenységet) nem kapcsolhatja össze, azokat egyértelműen szét kell választani.”

A képviselő feladatainak ellátása, mint közhatalom-gyakorlás tehát a legkritikább esetekben jár együtt azzal, hogy óvodásokkal/bölcsisekkel/iskolásokkal kelljen találkoznia. Azzal viszont biztosan nem jár együtt, hogy közös képet, videót készítsen gyerekekkel és azt nyilvánosságra hozza. Ez egyértelműen a politikus, illetve pártja népszerűségnek növelését szolgálja, tehát kampánytevékenység és nem a feladatellátásról készült beszámoló.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény) 24. § (3) bekezdése kifejezetten tiltja a pártpolitizálást az oktatási intézményben, aminek a fent nevezett képviselőjelöltek nem tettek eleget, amikor az átadó keretében találkoztak a gyerekekkel. A köznevelési törvény e rendelkezésének megsértése önmagában megalapozza a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás elvének sérelmét.

A köznevelési törvény 24. § (3) bekezdése értelmében: „A nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda, iskola, kollégium ellátja a gyermekek, tanulók felügyeletét, párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható.”

Egyértelműen pártpolitikai tevékenységnek tekintendő az olyan megnyilvánulás, származzon politikustól, oktatási szereplőtől vagy mástól, amely a politikai környezetben valamely párttal úgy hozható kapcsolatba, hogy az párt(ok) népszerűsítésének, azok melletti vagy elleni állásfoglalásnak, meggyőzésnek, mozgósításnak minősül. Tiltott pártpolitikai tevékenység minden olyan cselekmény, amellyel – akár az iskolahasználók körében, akár a diákok felhasználásával a szélesebb nyilvánosság előtt – egy párt vagy politikus nézeteit közvetlenül vagy közvetve terjesztik, népszerűségét növelik vagy rontják.

A köznevelési törvény pártpolitizálást tiltó rendelkezése nem csak az oktatási szereplőkre, hanem mindenkire vonatkozik. Ezt juttatja kifejezésre a törvényi szabály megfogalmazása, amely a tilalmat ahhoz az időtartamhoz köti, „amíg az iskola ellátja a gyermekek, tanulók felügyeletét”. A köznevelési törvény 4. § 10. pontja szerint: „gyermek, tanuló felügyelete a nevelési-oktatási intézményben: a gyermek, tanuló testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről való gondoskodás, a nevelési-oktatási intézménybe történő belépéstől a nevelési-oktatási intézmény jogszerű elhagyásáig terjedő időben, továbbá a pedagógiai program részeként kötelező, a nevelési-oktatási intézményen kívül tartott foglalkozások, programok ideje alatt”.

Tehát felügyeleti időben mind az intézmény területén, mind az azon kívül tartott programokon, aki kapcsolatba kerül a gyerekekkel, nem folytathat párttal vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenységet. Ez az általános tilalom biztosíthatja, hogy a gyerekek nevelése-oktatása pártpolitikától mentesen folyjon, ezzel is garantálva a világnézeti semlegességet.

A köznevelési törvény rendelkezésein túlmenően azzal, hogy a jogsértést elkövető jelölt a többi, jogsértést el nem követő jelölthöz képest előnyhöz jutott, sérült a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt esélyegyenlőség alapelve is, valamint azzal, hogy a jelölt a

kampánytevékenység folytatásához való jogát jogszabálysértően gyakorolta, megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét. Ezzel összefüggésben hivatkozik a kifogástevő arra is, hogy az NVB többek között a 684/2018. számú határozatában megállapítja, hogy a köznevelési törvény 24. § (3) bekezdés megsértése egyben “ [...] – a Kúria és a követett NVB gyakorlat szerint is – a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjának sérelmét jelenti.”

A Nemzeti Választási Bizottság következetes joggyakorlata szerint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét megsérti az, aki úgy gyakorolja jogát, hogy az törvényi rendelkezés megsértésével jár (Nemzeti Választási Bizottság 138/2016. számú határozata). Fent nevezett képviselőjelöltek azzal, hogy kampányolásra használták fel a gyerekeket, megsértette a köznevelési törvény pártpolitizálást tiltó rendelkezését, és így a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjában foglalt alapelveket.

A kifogástevő minderre figyelemmel azt kéri, hogy a tisztelt Választási Bizottság a Ve. 218. § (2) bekezdés a) pontja szerint a jogsértés tényét állapítsa meg; b) pontja szerint a fent nevezett jogsértőket tiltsa el további jogsértéstől; valamint d) pontja szerint a jogsértés elkövetőjére szabjon ki bírságot.

A HVB 195/2019. (X. 13.) számú határozatával a dr. M. F. által 2019. október 10. napján „politikai pedofília” tárgyban benyújtott kifogást elutasítja.

A HVB szerint a kifogás megfelel a Ve. által meghatározott tartalmi követelményeknek.

A Ve. 140. § a) pontja alapján kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére. A Ve. 141. § értelmében kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

A kifogásolt cselekmény kampányidőszakban történt.

A Ve. 142. § alapján nem minősül választási kampánynak a helyi önkormányzatok jogszabályban meghatározott feladatuk során végzett tevékenysége.

A kifogás nem tartalmaz bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a kifogásolt cselekmény politikai esemény lenne. A felvételen semmilyen politikai pártra nincs utalás. Az ott megjelent önkormányzati képviselők képviselőjelölti mivoltát még említés szintjén sem jelzi semmi, még a nevük sem jelenik meg – sem kiírva, sem szóban nem hangzott el –, így aki nem ismeri, nem is ismeri fel őket.

Az, hogy az eseményről készült felvétel a hivatalban lévő polgármester közösségi oldalán megjelent, nem tekinthető kampánytevékenységnek még akkor sem, ha a nevezett személy polgármesterjelölt. Az pedig kivitelezhetetlen és életszerűtlen, hogy egy hivatalban lévő polgármester (ha újraindul akár képviselőjelöltként, akár polgármesterjelöltként) sehol sem jelenjen meg nyilvánosan polgármesterként a kampány időszakában.

Az említett képviselők, akik egyben a szakbizottság tagjai, ebbéli minőségükben (egyetlen utalást sem téve arra, hogy egyébként jelöltek, meg sem említve sem a FIDESZ, sem a KDNP nevét, nem osztogatva saját magukat népszerűsítő kiadványokat vagy más dolgokat) részt

vettek egy önkormányzati bölcsőde felújítása kapcsán rendezett rendezvényen. A lufikon is az önkormányzat címere szerepelt.

A kifogásolt cselekmény nem sérti a Ve. 2.§ (1) bekezdés e) pontját, a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlást, a cselekmény a választási kampányra vonatkozó jogszabályi rendelkezésekbe nem ütközik. Nem sérti továbbá a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 24.§ (3) bekezdésében leírtakat sem, bár ez utóbbi vizsgálata nem tartozik a HVB feladat- és hatáskörébe.

A HVB 195/2019. (X.13) számú határozata ellen a Fellebbező a törvényes határidőn belül 2019. október 16-án elektronikus levél formájában fellebbezett a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjának megsértése miatt.

A Fellebbező előadta, hogy a HVB döntése jogsértő. A Ve. 140. §-a szerint minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, kampányeszköznek tekintendő. A beszédet tartó politikust figyelő gyerekről készült felvételek nyilvánosságra hozatala alkalmas arra, hogy pozitív színben tüntesse fel a politikust és pártját. A választópolgárra ráadásul ösztönösen hatnak az ilyen képek. Pszichológiai kutatások támasztják alá (pl. Daniel Kahneman, Nobel-díjas pszichológus eredményei), hogy az információfeldolgozásnak két módja van, melyek közül az egyik az evolúciós értelemben ősi, intuitív, gyors asszociációkon nyugszik, és ez dominál, amikor politikust gyerekekkel együtt lát a választópolgár. A fényképek és videók befogadóiában a gyerekekkel kapcsolatos pozitív érzelmi reakciók jellemzően automatikusan összerosódnak a politikusról alkotott benyomásokkal. Az ilyen jellegű képek közzététele tehát egyértelműen alkalmas arra, hogy befolyásolja a választói akaratot még akkor is, ha a képhez nem tartozik szöveg vagy a képhez tartozó szöveg nem mozgósít egyenesen a politikus mellett, nem hív fel például a jelöltre szavazásra. Az, hogy a politikus ellátogat az iskolába, óvodába, bölcsődébe, illetve hogy találkozik a gyerekekkel, és erről képet hoz nyilvánosságra, nem része a közfeladata ellátásának. Nem tekinthető beszámolóknak a munkájáról. Így a kifogásban szereplő cselekmény nem eshet a Ve. 142. § hatálya alá, hiszen még ha jogszabályban meghatározott feladatuk során végzett tevékenységük is lenne, az, hogy gyerekekkel videózgatják magukat és ezt posztolják, biztosan nem tartozik a jogszabályban meghatározott feladatuk során végzett tevékenységük körébe. A probléma nem az átadóval van, hanem a politikai pedofiliával, vagyis a gyermekek videón történő szerepeltetésével és ennek megosztásával. A kérelmező, tekintve hogy kampányidőszak van és a képviselőjelöltek arcképét tartalmazó plakátok mindenhol kinn vannak a kerületben, nem tartja elfogadhatónak a HVB azon érvét, hogy ne lennének a videó alapján felismerhetőek a jelöltek.

A fentiekre tekintettel a kérelmező álláspontja szerint a támadott határozat jogsértő. A kérelmező azt kéri ezért, hogy a tisztelt Fővárosi Választási Bizottság a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján a támadott határozatot úgy változtassa meg, Ve. 218. § (2) bekezdés a) pontja szerint a jogsértés tényét állapítsa meg; b) pontja szerint a jogsértőket (Bácskai János, Gyurákovics Andrea, Dr. Kulpinszky Eleonóra, Kállay Gáborné) tiltsa el további jogsértéstől; valamint d) pontja szerint a jogsértés elkövetőjére szabjon ki bírságot.

Az FVB az eljárás során megállapította a fellebbező érintettségét, és hogy a fellebbezés megfelel a Ve.-ben előírt formai és tartalmi követelményeknek.

A fellebbezés a következők miatt nem alapos.

A Ve. 2. § (1) bekezdése leszögezi a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket:

- a) a választás tisztaságának megóvása,
- e) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás”

A Ve. 43. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság a rendelkezésére bocsátott bizonyítékok alapján tisztázta a döntéshozatalhoz szükséges tényállást.

A Ve. 140. §-a kimondja: „Kampányszerzőnek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére(...)

A Ve. 141. §-a szerint kampánytevékenység a kampányszerzők kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

A Ve. 142. §-a így szól: „Nem minősül választási kampánynak a választási szervek tevékenysége, az állampolgárok – mint magánszemélyek – közötti személyes kommunikáció, függetlenül annak tartalmától és formájától, továbbá az Alkotmánybíróság, a bíróságok, a helyi önkormányzatok és más állami szervek jogszabályban meghatározott feladatuk során végzett tevékenysége.”

A Ve. 225. §-a alapján a fellebbezésben és a bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

A Ve. 231. § (4) bekezdése szerint a fellebbezés, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelem alapján a fellebbezés elbírálására jogosult választási bizottság, illetve a bíróság a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja.

Ugyanezen § (5) bekezdés szerint a választási bizottság, illetve a bíróság a megtámadott határozatot helybenhagyja vagy megváltoztatja.

A Fővárosi Választási Bizottság a fellebbezés alapján — a Ve. 231. § (4) bekezdésének megfelelően — a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást is megvizsgálta, és a HVB által megállapított tényállást, az arra alapított döntést, valamint a döntés indokolását helytállónak tartja. Megállapítja, hogy a polgármester megjelenése és a szakbizottság tagjainak megjelenése egy felújítás átadási ceremóniájához köthetően, nem pedig választási kampányhoz köthetően jelennek meg, ott kampánytevékenységet nem folytatnak.

Mindezek alapján a Fővárosi Választási Bizottság a HVB 195/2019. (X. 13.) számú határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyja és a fellebbezést elutasította.

A határozat a Ve. 43. § (1) bekezdésén, a Ve. 140. §-án, 142. §-án, 231. § (4) bekezdésén, a 231. § (5) bekezdés a) pontján, a jogorvoslati lehetőségről szóló tájékoztatás a Ve. 222. §-án, a

268/2019. (X. 17.) FVB

223. §-án, a 224. §-án, 229. § (1) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén és a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2019. október 17.

Dr. Temesi István s.k.
Fővárosi Választási Bizottság
elnök